

Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Bankaların Kredi İşlemleri Değişiklik 08/07/2021 08
Temmuz 2021 Tarihli Resmi Gazete Sayı: 31535
Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan: MADDE
1...

Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Tarih: 8 Temmuz 2021

Bankaların Kredi İşlemleri Değişiklik 08/07/2021

08 Temmuz 2021 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 31535

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan:

MADDE 1 – 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan [Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmeliğin 1 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.](#)

“ğ) Sorunlu alacakların çözümlenmesi,”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 47 nci, 48 inci, 49 uncu, 51 inci, 52 nci, 53 üncü, 54 üncü, 55 inci ve 93 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“1) Sorunlu alacaklar: 22/6/2016 tarihli ve 29750 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kredilerin Sınıflandırılması ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik kapsamında yeniden yapılandırılmış alacak ve donuk alacak olarak kabul edilen alacakları,”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 4 – (1) Kanunun 49 uncu maddesinin birinci fıkrası uygulamasında bir gerçek kişi ile eşi ve çocuklarının genel müdür veya yönetim kurulu üyesi olarak görev yaptıkları ortaklıkların ilgili gerçek kişinin risk grubuna dâhil edilip edilmeyeceğinin tespitinde ve Kanunun 49 uncu maddesinin ikinci fıkrasının uygulamasında bankada yönetim kurulu üyesi, genel müdür, genel müdür yardımcısı veya başka unvanlarla istihdam edilseler dahi yetki ve görevleri itibarıyla bunlara denk veya daha üst konumlarda görev yapanlar ile bunların eş ve çocuklarının genel müdür veya yönetim kurulu üyesi olarak görev yaptıkları ortaklıkların bankanın risk grubuna dahil edilip edilmeyeceğinin tespitinde;

a) Bu kişilerin görev aldıkları ortaklıklarda imtiyazlı hisseye sahip olmaları,

b) Bu kişilerin görev aldıkları ortaklıklar arasında kontrol ilişkisinin bulunması veya birinin ödeme güclüğüne düşmesinin diğer bir veya birkaçının ödeme güclüğüne düşmesi sonucunu doğuracak boyutta kefalet, garanti veya benzeri ilişkinin varlığı,

c) Görev alınan ortaklıklarda kontrolü elinde bulunduran gerçek kişi ortaklar ile üçüncü dereceye kadar kan veya ikinci dereceye kadar sıhri hısımlar derecesinde akrabalık ilişkisi bulunması,

ç) Bu kişilere, vasıf ve tecrübeleriyle mütenasip özlük hakları üzerinde bir hakkın tanınması,

hususları dikkate alınır. Bu hususların birinin ya da birkaçının varlığı halinde yönetim kurulu üyesi veya genel müdür olarak görev yapılan ortaklıklar, Kanunun 49 uncu maddesinin birinci fıkrası uygulamasında ilgili gerçek kişinin risk grubuna; Kanunun 49 uncu maddesinin ikinci fıkrası uygulamasında ise bankanın dahil olduğu risk grubuna dahil edilir. Bu fıkranın uygulanmasında ortaklıklar, banka şeklindeki ortaklıkları da ifade eder.

(2) Banka ve bankanın dahil olduğu risk grubu içinde yer alan ortaklıkların yönetim kurulu üyeleri ve genel müdürlerinin, yalnızca bu sıfatları dolayısıyla Kanunun 49 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca bankanın dahil olduğu risk grubu içinde yer alması ve ilgili ortaklıklar ile birinci fıkranın (a), (c) ve (ç) bentlerinde yer verilen bir ilişkisi olmaması kaydıyla, bu kişiler hakkında, bu ortaklıklara kullanılacak kredilere ilişkin olarak 5 inci maddenin dördüncü fıkrası uygulanmaz.”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin 11/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 11/A – (1) Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdindeki en güncel bilgilere göre, bankacılık sektöründeki toplam riski talep edilen kredi dahil Kurulca belirlenecek tutarın üzerinde olan, ayrıca merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ve bunlara bağlı kuruluşlar, mahalli idareler ile bankalar ve finansal kuruluşlar dışında kalan ve kredileri Kredilerin Sınıflandırılması ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında

Yönetmelik uyarınca canlı alacak olarak izlenen müşterilerinden, kredi tahsis aşamasında;

a) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan muhasebe ve finansal raporlama standartları çerçevesinde konsolide finansal tablo hazırlama yükümlülüğü bulunanlardan konsolide, konsolide finansal tablo hazırlama yükümlülüğü bulunmayanlardan konsolide olmayan, aynı standartlara uygun olarak hazırlanıp Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarınca denetlenmiş en güncel finansal tablolarının ve bağımsız denetim raporlarının,

b) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan muhasebe ve finansal raporlama standartlarında tanımlandığı şekilde başka bir işletmenin bağlı ortaklığı olanlardan, söz konusu standartlardaki tanımlamalara uyan ana ortaklıklarının Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarınca denetlenmiş en güncel konsolide finansal tablolarının ve bağımsız denetim raporlarının,

c) Başka işletmelerin tek başına kontrolünde olmayan ancak müşterek kontrol edilen bir işletme olanlardan, müşterek kontrol eden işletmelerin her birinin Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan muhasebe ve finansal raporlama standartları çerçevesinde hazırlanmış ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarınca denetlenmiş en güncel haliyle varsa konsolide, yoksa konsolide olmayan finansal tablolarının ve bağımsız denetim raporlarının,

ç) (a) ila (c) bentlerinde belirtilen finansal tablolarda yer verilen bilgilerden hareketle hazırlanacak ve bağımsız denetim kuruluşunun güvence raporunu içeren Ek-4'te verilen analiz tablosunun,

d) Sermaye Piyasası Kurulu tarafından 3/1/2014 tarihli ve 28871 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1)’ne tabi anonim ortaklıklardan, anılan Tebliğde yer verilen kurumsal yönetim ilkelerine uyum raporunun,

bankalarca alınması zorunludur.

(2) Bu madde hükümleri uyarınca bankalarca alınması zorunlu tutulan finansal tablolar, yurt dışında yerleşik kredi müşterileri bakımından, tabi oldukları yabancı mevzuat uyarınca düzenleyecekleri uluslararası standartlara uygun dipnotlarını da içeren bilanço ile kâr ve zarar cetvelleri ile bunlara ek finansal tabloları ifade eder. Yurt dışında yerleşik kredi müşterileri açısından birinci fıkranın (d) bendi uygulanmaz.

(3) Birinci fıkroda sayılan finansal tabloların, Ek-4’te verilen analiz tablosunun ve kurumsal yönetim ilkeleri uyum raporunun, kredi ilişkisinin devam ettiği sürece her yıl hesap dönemini izleyen altı ay içinde alınmasına devam olunur.

(4) Birinci fıkra kapsamına ilk defa giren müşterilere, birinci fıkranın (a) ila (ç) bentlerinde belirtilen belgelere ilişkin bağımsız denetim sürecinin başlatıldığının belgelenmesi kaydıyla kredi tahsisi yapılabilir.”

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun geçici 20 nci maddesi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından verilen destek kapsamında sağlanan kefaletler karşılığı kullandırılan krediler ile anılan Kanun uyarınca verilen Hazine geri ödeme garantisini haiz nakdi kredilerin teminine yönelik kamu iktisadi teşebbüslerine kullandırılan gayrinakdi krediler,”

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğe 18 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki bölüm eklenmiş ve diğer bölüm buna göre teselsül ettirilmiştir.

“BEŞİNCİ BÖLÜM

Sorunlu Alacakların Çözümlemesi

Sorunlu alacakların çözümlemesi

MADDE 18/A – (1) Sorunlu alacakların çözümlemesi, bankaların sorunlu alacaklarının yönetim ve azaltım faaliyetlerini kapsar.

(2) Brüt donuk alacak tutarının sektörün toplam brüt donuk alacak tutarına oranı binde beş veya üzerinde olan bankalarca, sorunlu alacakların yönetimi ve makul bir süre içinde azaltılması amacıyla sorunlu alacak stratejisi ve çözümleme birimleri oluşturulur. Söz konusu oranın hesaplanmasında bir önceki yıl sonu verisi kullanılır.

(3) Brüt donuk alacak tutarının sektörün toplam brüt donuk alacak tutarına oranı binde beşin altında olsa dahi, belirli bir coğrafi bölgede, belirli bir sektöre ya da ilişkili müşterilere kullandırılan kredilerden oluşan bir portföyün bankaların donuk alacakları içinde önemli bir payının olması durumunda, Kurum bu bankalardan sorunlu alacak stratejisi oluşturmasını ve çözümleme birimlerinin kurulmasını isteyebilir.

(4) Yapılacak denetimler ve değerlendirmeler neticesinde bankaların sorunlu alacaklarında ya da alacaklardan dolayı edinilen varlıklarında yüksek ya da artan düzeyde artış, hızlı kredi büyümesi veya düşük karşılık ayırma oranları gibi kredi riskinde artışa işaret eden durumların tespit edilmesi halinde, Kurum bu bankalardan da sorunlu alacak stratejisi oluşturmasını ve çözümleme birimleri kurulmasını isteyebilir.

(5) Yönetim kurulu; sorunlu alacakların çözümlemesine ilişkin

politikaları oluşturmak, bunların uygulanmasını ve izlenmesini sağlamak ve gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

Sorunlu alacak stratejisi ve operasyonel plan

MADDE 18/B – (1) 18/A maddesi kapsamına giren bankalarca hazırlanacak sorunlu alacak stratejisinin üç yıllık bir zaman dilimini öngörmesi ve asgari olarak, sorunlu alacakların çözümlenmesine ve alacaklardan dolayı edinilen varlıkların yönetilmesine ilişkin takvime bağlı niceliksel hedefleri içermesi ve buna yönelik bir operasyonel plan ile desteklenmesi gerekir.

(2) Bankalarca sorunlu alacak stratejisinde yer alan hedeflere ulaşmaya yönelik her yıl bir öz değerlendirme yapılarak, sonuçları yönetim kuruluna bildirilir.

(3) Bankaların sorunlu alacak stratejileri ile operasyonel planları yönetim kurullarınca onaylanarak, her yıl Eylül ayının sonuna kadar Kuruma gönderilir.

(4) Bankalarca ayrıca, sorunlu alacak stratejileri ve operasyonel planlar kapsamındaki gerçekleştirmeler, hedefler ve tespit edilen sapmalar ile bunlar için uygulanacak iyileştirici aksiyonlar da sorunlu alacak stratejileri ve operasyonel planlar ile birlikte her yıl Eylül ayının sonuna kadar Kuruma gönderilir.

(5) İhtiyaç duyulması halinde, Kurum üçüncü ve dördüncü fıkralarda belirtilen gönderim tarihini değiştirebilir.

Çözümleme birimleri

MADDE 18/C – (1) 18/A maddesi kapsamına giren bankalarca, olası bir çıkar çatışmasının önüne geçilmesini teminen kredi tahsis birimlerinden bağımsız bir fonksiyon olarak ayrı çözümleme birimleri oluşturulur.

(2) Sorunlu alacak stratejisi kapsamında sorunlu alacakların çözümlenmesine ilişkin faaliyetler çözümleme birimleri

tarafından gerçekleştirilir.”

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddenin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“a) Satım yöntemleri: Finansman sağlama amacıyla müşterinin ihtiyaç duyduğu her türlü maddi ve gayri maddi mallar ile hakların, bedeli satıcıya ödenerek tedarik edilmesi işlemidir. Satım yöntemleri; kâr beyanı ile satım (murabaha), kârsız satım (tevliye), pazarlık usulüyle satım (müsaveme), peşin ödemeli satım (selem), açık hesaplı satım (isticrar), kâr beyanı ile emtia satımı (teverruk) ve eser sözleşmesi (istisna) türlerinden oluşur.

b) Kiralama yöntemleri: Finansman sağlama amacıyla, tüketilmeden kullanılabilen bir varlığın menfaatinin devri veya bir hizmetin sunulması işlemidir. Kiralama yöntemleri; adi kiralama, finansal kiralama, faaliyet kiralaması, ürün kiralaması, işgücü kiralaması ve hizmet kiralaması türlerinden oluşur.

“Usul ve esasları Kurul tarafından belirlenen hallerde bedelin satıcıya ödenmesi şartı aranmaz.”

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğe 19 uncu maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Rehberler

MADDE 19/A – (1) Kurul, bu Yönetmeliğin uygulamasına ilişkin rehberler çıkarmaya yetkilidir.”

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8 – (1) Bankalarca 18/B maddesi uyarınca ilk kez hazırlanacak sorunlu alacak stratejileri ile operasyonel planlar, 31/12/2021 tarihine kadar Kuruma

gönderilir. Kurum, ihtiyaç duyulması halinde bu süreyi altı aya kadar uzatmaya yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 9 – (1) Bankalar, 18/C maddesinde belirtilen çözümleme birimlerini, 31/12/2021 tarihine kadar oluşturur. Kurum, ihtiyaç duyulması halinde bu süreyi altı aya kadar uzatmaya yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 10 – (1) 11/A maddesi çerçevesinde Bankalarca kredi müşterilerinden alınması zorunlu belgeleri toplama yükümlülüğü 1/1/2022 tarihi itibarıyla başlar.”

MADDE 11 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12 – Bu Yönetmelik hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.